

Pastýřský list Mons. Jana Baxanta, biskupa litoměřického, pro Nový rok 2014 L.P.

Bratři a sestry,

na začátku nového roku Páně, ještě v okruhu vánočních svátků a v den slavnosti Matky Boží Panny Marie, vás všechny zdravím s ujištěním modliteb a přáním Božího požehnání. Rozhodl jsem se vám, s použitím biblických, katechismových, koncilních a synodálních přípravných textů o rodině a manželství, předložit několik řádek listu s pozváním k zamyšlení nad skutečností rodiny u vědomí, že každý z nás má s rodinným životem své vlastní zkušenosti. Téma rodiny nemůže být tedy nikomu z nás cizí.

Vzpomínám si na vyprávění dnes už dospělých dětí jedné početné chorvatské rodiny. U nich doma jejich maminka pravidelně, každý den brzy ráno, pekla chléb. Samozřejmě si mohli zajít do pekárny a chleba koupit. Nečinili tak. Proč? Když se probouzeli do nového dne, domácnost byla provoněna čerstvě upečeným chlebem. I tím sílilo vědomí všech členů zmíněné rodiny, že doma není nikdy hlad a nouze, protože je tam to nejnnutnější k životu: chléb. Vůně chleba jistým způsobem tvořila bezpečí domova, ale nejen to. Měli se rádi. Žili pospolu. Jeden se opíral o druhého, jeden pomáhal druhému. Idyla prostředí, které je vyjádřeno jednoduchým slůvkem: „doma“. Rodinná láskyplná atmosféra, nám všem, nemá být ani dnes vzdálená!

Dovolte, abych připojil ještě jednu vzpomínku na minulé léta z mé duchovní správy. Tehdy, vždy před Vánocemi a Velikonocemi, se ve farnosti, kterou jsem spravoval, našli dobrodinci a sesbírali mezi sebou tolik finančních prostředků, že se každé rodině s více dětmi mohlo před svátky alespoň malým příspěvkem vypomoci. Těch obdarovaných rodin bylo každoročně něco kolem třiceti. Chápu, že to někomu z vás může znít jako pohádka z dávných časů. Nicméně, byla to realita.

Dnes se však objevuje problematika rodiny, ještě před nedávnem nevídaná: dvojice, žijící spolu ve faktickém svazku, které ale manželství neuzavírají a často myšlenku na ně úplně vylučují, nebo spojení lidí stejného pohlaví, jimž je nezřídka ve světě přiznávána možnost adopce dětí. Objevují se čím dále častější myšlenkové tendence směřující k legislativním návrhům, které znehodnocují trvalost a věrnost rodinného společenství. V současných okolnostech mnoho dětí a mladých, přicházejících na svět v neregulérních manželstvích, mnohdy ani následně nepozná a neuvidí své skutečné rodiče. Přitom krása biblického poselství o rodině má svůj původ ve faktu, že muž i žena byli oba stvořeni k Božímu obrazu a podobnosti. Manželé, spojení nerozlučitelným manželským

poutem, prožívají krásu lásky, otcovství a mateřství a nejvyšší důstojnosti, neboť se mohou zúčastnit na stvořitelském Božím díle. V daru, kterým je plod jejich spojení, přebírají odpovědnost za růst a výchovu dalších lidí pro budoucnost lidského rodu. Plozením muž a žena s vírou naplňují povolání být Božími spolupracovníky při péči o stvoření a růst lidské rodiny.

Boží Syn, Spasitel, Slovo, které se v lůně Panny Marie stalo tělem, žil a rostl v nazaretské rodině a zúčastnil se svatby v Káni, jejíž slavení obohatil prvním ze svých zázraků. S radostí přijímal pohostinnost v rodině svých prvních učedníků a v Bethanii utěšoval zarmoucenou rodinu svých přátel. Ježíš Kristus obnovil krásu manželství tím, že znovu předložil sjednocující Boží plán, který pro tvrdost lidského srdce byl opuštěn dokonce i v tradici izraelského lidu. Návratem k počátku Ježíš vyučoval a povzbuzoval k jednotě a věrnosti manželů.

I v prvotním křesťanském společenství se rodina objevovala jako „domácí církev“. V tzv. „rodinných kodexech“ novozákonních apoštolských listů je rodina označována za místo hluboké solidarity mezi manžely, mezi rodiči a dětmi, mezi bohatými a chudými. Svatý Pavel, učitel národů, označuje manželskou lásku mezi mužem a ženou za „veliké tajemství“, které ve světě zpřítomňuje lásku Krista a církve. Stále platí, že rodina, v níž se stýkají různé generace a vzájemně si pomáhají získat vyspělejší moudrost a sladit lidská práva s ostatními požadavky společenského života, je základem společnosti.

Je zřejmé, drazí bratři a sestry, že rodina v rozmanitosti svých členů má Bohem danou vlastní krásu. Rodina je prostorem, kde jednotlivci se stávají dospělými, a tedy i statečnějšími brát na sebe nelehký, ale nutný úkol odpovědnosti za druhé. V domácí atmosféře se učíme opravdové lásce, znající sebeovládání a ochotu k oběti. V prostředí rodiny se osvojuje cit a vůle pro společnou věc. Rodina v současné době má i svá úskalí, ohrožení, krize. Prohlubovaly by se, kdybychom jen přihlíželi a kritizovali. Rodina potřebuje náš společný zájem, podporu, obhajobu, zastání a naše modlitby. Dobrodiní rodiny potřebujeme všichni znovu objevit. K tomu vás všechny vybízím.

A žehnám všem: prarodičům, manželům, rodičům, dětem, vnoučatům, mladým i starým, zdravým i nemocným, vašim rodinám, a to na přímluvu Ježíšovy Matky i matky naší Panny Marie.

Váš + Jan